

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۲/۲۲

محب الله زغم

مشکل کم‌آبی و رسالت ما

کاهش آب های زیر زمینی مشکلی است که در این اواخر دامنگیر باشندگان اکثر نقاط کشور، به ویژه دامنگیر کابلی ها شده است. به باور کار شناسان آب، خشک سالی های پیهم، حفر چاه های عمیق به گونه غیر حرفه‌یی، استفاده از آب های زیرزمینی برای آبیاری مزرعه و باغ ها و استفاده نادرست و بیجا از آب عواملی اند که سبب پایین رفتن بیش از پیش سطح آب های زیرزمینی شده است.

اما در کابل بر علاوه عوامل یاد شده، عامل دیگری نیز به این مشکل افزوده است و آن تراکم بیش از حد نفوس در شهر کابل هست. گفته میشود که حتی اگر آب های زیرزمینی شهر کابل تغذیه شده و دوباره به حالت چهل سال قبل هم برگردد، باز هم تکافوی این همه نفوس را نخواهد کرد.

با وجودی که بیش از ۷۰ درصد سطح زمین را آب پوشانیده است ولی از میان این همه آب صرف ۳ درصد آن شیرین است و تنها ۱ فیصد آب شیرین قابل دسترس داریم، بقیه ۲ درصد آن در یخچال های دائمی قرار دارد که انسان به آن دسترسی ندارد. بنام مشکل آب آشامیدنی یک مشکل جهانی است.

انسان رسالتمند باید بداند که در برابر همه انسان های جهان مسولیت اخلاقی دارد تا از ضیاع آب، انرژی و سایر منابع جلوگیری کند. نه تنها در قبال انسان های حاضر در روی زمین بلکه در برابر نسل های بعدی انسان نیز مسول هستیم. پس هر کدام ما باید به فکر راه و چاره بی جهت جلوگیری از مصرف بیش از نیاز آب پیدا کنیم. این که ما فرضاً چاه عمیق حفر کرده ایم و فعلاً هر قدر آب بخواهیم، در اختیار داریم، به این معنی نیست که نباید در مصرف آب احتیاط کنیم. باید به فکر سایر انسان ها و حیوانات و نباتات روی زمین نیز باشیم.

برای رفع این مشکل بزرگ جهانی، برنامه های کلانی نیاز است تا در سطح ملی و بین المللی تطبیق گردد. به گفته مقامات وزارت انرژی و آب، حکومت افغانستان در این مورد کار هایی روی دست دارد؛ مثلاً اعمار بند شاتوت و بند شاه و عروس و سایر بند های کوچک و متوسط، ایجاد سیستم تغذیه مصنوعی آب های زیر زمینی، تنظیم امور آب رسانی و غیره. اما من و تو نیز میتوانیم با اقدامات کوچک اما مهم به رفع این مشکل کمک کنیم و من حیث یک انسان متمدن مسولیت خود را ایفا نماییم. راه های که به نظر من از مصرف زیاد آب های زیر زمینی جلوگیری کرده میتواند، این ها اند:

۱. استفاده دوباره از آب:

میتوانیم آبی را که با آن لباس های مان را شسته ایم، دور نه اندازیم بلکه در سطل یا تشت جمع کرده و برای ریختن در کمود به کار ببریم. همچنان اگر آب پس رفت دستشویی، ظرفشویی، و پای شوی را از سیستم فاضل آب جدا کنیم، میتوانیم آبی را که برای استحمام، وضو گرفتن، شستن ظروف و سایر موارد مصرف میکنیم، در جایی ذخیره کرده و برای آبیاری درختان و چمن حویلی از آن استفاده کنیم. به همین گونه، اگر در حویلی موتر خود را میشوییم، بهتر است آب مصرف شده را به منظور بالا دوباره به کار ببریم. جدا کردن آب پس رفت دست شوی، پای شوی و ظرف شوی از سیستم فاضل آب یک مفاد دیگر نیز دارد و آن این که چاه فاضل آب زود پر نه میشود و از مصرف پول برای تخلیه آن نیز صرفه جویی میشود.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرو مخکې په خیر و لولئ

۲. صرفه جویی:

وقتی دست و روی خود را بشوییم، باید نل آب را به اندازه کم باز کنیم و نگذاریم که آب به حدر رود. یعنی در فواصلی که فرضاً دندان های مان را برس میکنیم یا به صورت خود آب میزنیم، باید نل را بسته کنیم. برای پاک کردن کمود، تانکی های کمود معمولاً آب زیاد ذخیره و مصرف میکنند، بنأ بهتر است به جای استفاده از تانکی کمود، آب را در سطل یا تشتی ریخته و با بدنی یا تملوت به کمود بیاندازیم. ظروف را اگر زیر نل بشوییم، آب زیادی مصرف خواهد شد. به نظر من بهتر است تا مثل زمان های سابق، ظروف را در یک تشت یا دیگ بزرگتر بشوییم. به این گونه هم آب کمتر مصرف میشود و هم آب مصرف شده را برای آبیاری درختان حویلی یا برای آب پاشی به کار برده میتوانیم. در تشناب یکی از ادارات در کابل بول دانی بی را دیدم که به ریختن آب ضرورت نداشت. اگر این گونه بول دانی ها پیدا شود، بهتر است هر کس آن را در تشناب خانه خود نصب کند.

با قبول کمی زحمت میتوانیم به جای شستن حویلی یا تخت بام با آب، کمی آبپاشی کرده و آن را جاروب کنیم. با این کار هر بار از مصرف چند صد لیتر آب جلوگیری کرده میتوانیم.

۳. استفاده از آب باران:

وقتی باران میبارد، قسمت خیلی کم آن جذب زمین میگردد و بخش زیاد آن به جوی ها و دریا ها جاری شده و اکثراً بدون استفاده از دست میرود. ما میتوانیم هنگام بارندگی های بهاری، بیرل، آبدان یا ظرف بزرگ دیگری را زیر باران گذاشته و پر کنیم، همچنان میتوانیم آب ناوه ها را در ظرف کوچکتر جمع کرده و به آبدان بریزیم. آب باران به علت نداشتن نمک، آب نرم خوانده میشود که صابون و پودر در آن خوب کف کرده و لباس را خوب پاک میکند. از آب باران میتوانیم برای تشناب، شستن موتر و سایر موارد نیز استفاده کنیم. اگر در حویلی خود حوضچه یی بسازیم، میتوانیم همیشه آب باران را در آن ذخیره کنیم.

همچنان اگر از نزدیک خانه مان جوی یا دریایی میگردد، بهتر است تا حد ممکن از آب آن برای هر مقصدی که مناسب باشد، استفاده کنیم تا آب های زیر زمینی کمتر استفاده شود.